

17 grudnia 2019 r.

**Komunikat KNF ws. polityki dywidendowej domów maklerskich,
towarzystw funduszy inwestycyjnych i powszechnych towarzystw emerytalnych
w 2020 r.**

Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2019 r. jednogłośnie przyjęła stanowisko w sprawie polityki dywidendowej domów maklerskich, towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz powszechnych towarzystw emerytalnych w 2019 r.

Celem polityki dywidendowej prowadzonej przez instytucje finansowe zgodnie z zaleceniami KNF jest zrównoważony i bezpieczny rozwój systemu finansowego. Sytuacja polskiego systemu finansowego jest stabilna. KNF prowadzi ciągły monitoring wskaźników kapitałowych poszczególnych podmiotów tego systemu i w razie konieczności podejmuje stosowne działania zapobiegawcze i prorozwojowe. W przypadku podmiotów rynku kapitałowego, przestrzeganie zasad polityki dywidendowej przyczynia się do zapewnienia odpowiedniej bazy kapitałowej tych podmiotów w stosunku do poziomu ponoszonego przez nie ryzyka, a tym samym przyczynia się do zwiększenia poziomu ochrony odbiorców usług tych podmiotów. Każdy z sektorów otrzyma zalecenia w formie pisma Przewodniczącego KNF.

Domy maklerskie

W zakresie polityki dywidendowej dla domów maklerskich w 2020 r. podstawowe założenia dotyczące wymaganych poziomów współczynników kapitałowych oraz oceny nadzorczej BION nie ulegają zmianie i pozostają spójne z dotychczasowymi kryteriami zaprezentowanymi w stanowisku KNF dotyczącym polityki dywidendowej w perspektywie średnioterminowej.

Zaleca się, aby dywidendę w 2020 roku wypłaciły wyłącznie domy maklerskie, które spełniają łącznie poniższe kryteria:

- A. Dywidendę w kwocie nie wyższej niż 75% zysku netto za 2019 r.:
- I. dla podmiotów podlegających normom adekwatności kapitałowej zgodnie z rozporządzeniem 575/2013 na dzień 31 grudnia 2019 r.:
- współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł co najmniej 6%;
 - współczynnik kapitału Tier I wyniósł co najmniej 9%;
 - łączny współczynnik kapitałowy wyniósł co najmniej 14%;

- II. dla podmiotów nie podlegających normom adekwatności kapitałowej zgodnie z rozporządzeniem 575/2013 na dzień 31 grudnia 2019 r. wskaźnik będący udziałem kwoty kapitałów własnych w sumie aktywów ogółem wynosi co najmniej 50%;
 - III. ostatnia ocena nadzorcza nadana w procesie BION wynosi 1 albo 2;
 - IV. podmiot w 2019 roku oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego i podjęcia uchwały o podziale zysku za 2019 rok nie naruszył przepisów dot. wymogów kapitałowych zawartych w rozporządzeniu 575/2013 i ustawie o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2286 z późn. zm.) oraz przepisów dotyczących limitów dużych ekspozycji.
- B. Dywidendę w kwocie nie wyższej niż 100% zysku netto za 2019 r.:
- I. spełnia wszystkie kryteria wymienione w literze A;
 - II. dla podmiotów podlegających normom adekwatności kapitałowej zgodnie z rozporządzeniem 575/2013 kryteria, o których mowa w lit. A pkt I, są spełnione na koniec każdego kwartału w 2019 roku;
 - III. dla podmiotów nie podlegających normom adekwatności kapitałowej zgodnie z rozporządzeniem 575/2013 kryterium, o którym mowa w lit. A pkt II, jest spełnione na koniec każdego kwartału w 2019 roku.

Dodatkowo domy maklerskie przy podejmowaniu decyzji dotyczącej wysokości dywidendy powinny uwzględniać dodatkowe potrzeby kapitałowe w perspektywie dwunastu miesięcy od momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2019 rok, a także bieżącą sytuację finansową domu maklerskiego w momencie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i podjęcia uchwały o podziale zysku za 2019 rok, w szczególności wysokość bieżącego wyniku finansowego domu maklerskiego.

Ponadto zaleca się, aby przy podejmowaniu decyzji dotyczącej wysokości dywidendy były brane pod uwagę koszty związane z przygotowaniem domów maklerskich do wdrożenia rozwiązań wynikających z planowanego wejścia w życie przepisów określających wymogi ostrożnościowe dla firm inwestycyjnych (rozporządzenie IFR oraz dyrektywa IFD).

Jednocześnie zwraca się uwagę, że domy maklerskie zobowiązane na podstawie obowiązujących przepisów prawa do utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych powiększają współczynniki, o których mowa w lit. A.I o wysokość dodatkowych wymogów kapitałowych.

Towarzystwa funduszy inwestycyjnych

W zakresie polityki dywidendowej dla towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2020 roku podstawowe założenia dotyczące kryteriów wypłaty dywidendy nie ulegają zmianie i pozostają spójne z dotychczasowymi kryteriami zaprezentowanymi w stanowisku KNF dotyczącym

polityki dywidendowej w perspektywie średnioterminowej. Dodatkowo stanowisko uwzględnia kryterium odnoszące się do wymogu dotyczącego aktywów płynnych, które wynika z przepisów ustawy o pracowniczych planach kapitałowych.

Zaleca się, aby jedynie towarzystwa funduszy inwestycyjnych, które spełniają łącznie poniższe kryteria, mogły rozdysponować kwotę odpowiadającą zyskowi netto za 2019 r. na wypłatę dywidendy:

- A. w kwocie nie wyższej niż 75% zysku netto za 2019 r.
 - I. towarzystwo funduszy inwestycyjnych w 2019 roku oraz w okresie od początku 2020 roku do dnia podjęcia uchwały o podziale zysku za 2019 rok nie naruszyło ustawowych przepisów dotyczących wymogów kapitałowych;
 - II. towarzystwo funduszy inwestycyjnych otrzymało ostatnią ocenę końcową BION 1 albo 2;
 - III. podejmowane działania, w tym sposób podziału zysku, nie spowodują zmniejszenia wartości posiadanych przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych aktywów płynnych¹, pomniejszonych o wartość posiadanych akcji własnych, poniżej poziomu stanowiącego 150% obowiązującego towarzystwo wymogu kapitałowego. Przy czym w przypadku towarzystwa funduszy inwestycyjnych, które zarządza funduszami zdefiniowanej daty zgodnie z ustawą o pracowniczych planach kapitałowych, podział zysku nie może jednocześnie powodować zmniejszenia wartości posiadanych przez towarzystwo aktywów płynnych, pomniejszonych o wartość posiadanych akcji własnych, poniżej poziomu stanowiącego 150% wymogu wynikającego z art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych.
 - IV. podział zysku nie będzie skutkował zmniejszeniem wskaźnika pokrycia wymogu kapitałowego poniżej poziomu 1,5, przy czym wskaźnik pokrycia wymogu kapitałowego liczony jest jako iloraz wartości kapitału własnego towarzystwa i obowiązującego poziomu wymogu kapitałowego.
- B. w kwocie nie wyższej niż 100% zysku netto za 2019 r.
 - I. towarzystwo funduszy inwestycyjnych spełnia kryteria I – III wymienione w literze A;
 - II. podział zysku nie będzie skutkował zmniejszeniem wskaźnika pokrycia wymogu kapitałowego poniżej poziomu 2, przy czym wskaźnik pokrycia wymogu kapitałowego liczony jest jako iloraz wartości kapitału własnego towarzystwa i obowiązującego poziomu wymogu kapitałowego.

¹ Przez aktywa płynne rozumie się sumę wartości środków pieniężnych, papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych rynku pieniężnego i funduszy inwestycyjnych, które lokują co najmniej 85% swoich aktywów w papiery emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski lub jednostki samorządu terytorialnego

Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej podziału zysku towarzystwo funduszy inwestycyjnych powinno uwzględnić następujące kwestie:

- dodatkowe potrzeby kapitałowe w perspektywie dwunastu miesięcy od momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2019 rok, tak, aby sposób podziału zysku nie miał wpływu na możliwość spełniania wymogów kapitałowych w kolejnych miesiącach;
- wysokość wyniku finansowego z bieżącego roku;
- zgłoszone w okresie od dnia podjęcia ostatniej uchwały o podziale zysku roszczenia uczestników funduszy inwestycyjnych wobec towarzystwa w związku z nienależytym zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi.

Powszechne towarzystwa emerytalne

Założenia polityki dywidendowej w 2020 r. dotyczące wymaganych poziomów współczynników kapitałowych oraz oceny nadzorczej BION pozostają spójne z dotychczasowymi kryteriami zaprezentowanymi w stanowisku KNF dotyczącym polityki dywidendowej w perspektywie średniookresowej (przyjęte przez KNF w dniu 22 maja 2018 r.). Powyższe założenia zostały uzupełnione o zalecenie, aby przy podejmowaniu decyzji dotyczącej podziału zysku, PTE uwzględniło dodatkowe potrzeby kapitałowe związane z zarządzaniem funduszami zdefiniowanej daty, zgodnie z ustawą o pracowniczych planach kapitałowych oraz potrzeby związane z wdrożeniem rozwiązań wynikających z projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne, której przepisy mają wejść w życie w 2020 r.

Zaleca się, aby dywidendę w 2020 r. w kwocie nie wyższej niż 100% zysku netto za 2019 r. wypłaciły wyłącznie PTE, które spełniają łącznie poniższe kryteria:

- I towarzystwo otrzymało ocenę końcową BION za 2018 r. 1 (dobrą) lub 2 (zadowalającą);
- II w 2019 r. oraz w okresie od początku 2020 r. do dnia podjęcia uchwały o podziale zysku nie zaistniała sytuacja, w której doszłoby do niespełnienia przez towarzystwo ustawowych wymogów kapitałowych;
- III według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość kapitałów własnych towarzystwa, powiększona o wartość Funduszu Gwarancyjnego przypadającą na towarzystwo, stanowiła przynajmniej 1,25% wartości aktywów netto funduszu emerytalnego zarządzanego przez towarzystwo;

- IV według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość płynnych aktywów towarzystwa², powiększona o wartość Funduszu Gwarancyjnego przypadającą na towarzystwo, stanowiła przynajmniej 1,25% wartości aktywów netto funduszu emerytalnego zarządzanego przez towarzystwo;
- V towarzystwo otrzymało ocenę cząstkową BION za 2018 r. w obszarze „adekwatność kapitałowa” 1 (dobrą) lub 2 (zadowalającą).

Wypłata dywidendy nie może także powodować zmniejszenia wartości kapitału własnego i odpowiednio wartości aktywów płynnych, powiększonych o wartość środków Funduszu Gwarancyjnego przypadającą na towarzystwo, poniżej poziomu określonego w kryterium III i w kryterium IV w perspektywie 12 miesięcy od momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2019 r.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej podziału zysku towarzystwo powinno uwzględnić dodatkowe potrzeby kapitałowe w perspektywie dwunastu miesięcy od momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2019 r., związane z zarządzaniem funduszami zdefiniowanej daty zgodnie z ustawą o pracowniczych planach kapitałowych.

Ponadto zaleca się, aby przy podejmowaniu decyzji dotyczącej wysokości dywidendy były brane pod uwagę dodatkowe potrzeby kapitałowe związane z wdrożeniem rozwiązań wynikających z projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne, której przepisy mają wejść w życie w 2020 r., w szczególności dodatkowe potrzeby kapitałowe związane z przekształceniem powszechnego towarzystwa emerytalnego w towarzystwo funduszy inwestycyjnych, wynikające z ustawy o funduszach inwestycyjnych.

² Za aktywa płynne mogą być uznane: papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP, należności od OFE tytułem opłaty od składki i opłaty za zarządzanie, środki pieniężne i inne aktywa pieniężne oraz pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe.